

Annie Lööf: Almedalstal 2012

Talare

Annie Lööf
F.d. partiledare Centerpartiet

Datum

6 juli 2012

Plats

Almedalen

Omständigheter

Annie Lööfs Almedalstal 2012.

Så roligt att se er allihop! Härligt att så många tagit sig hit till vackra Almedalen en fredagskväll mitt i sommaren – trots att jag vare sig bjuder på tacos, grillchips eller ”Arga snickaren”.

För jag tänker inte ägna den här stunden åt fredagsmys. Istället vill jag ställa ett antal obekväma frågor. Har Centerpartiet och Alliansen gjort tillräckligt? Kan vi sitta still och vara nöjda? Eller behöver vi våga gå vidare med nya hållbara reformer? Reformerna som inte tummar på människors rätt att bestämma själv. Som inte tummar på att utveckling, jobb och företagande går hand i hand med ett klimatansvar. Det finns så många som har höga förväntningar på Centerpartiet och Alliansen. Andra har börjat tappa tron på politiken. Det är för deras skull vi måste orka förnya oss. För Maria, som försöker få livet som ensamstående mamma att gå ihop. För Niklas som är inne på sitt andra år som arbetslös ungdom. För Talek, som vill gå från ord till handling och bli grön entreprenör på högskolan i Jönköping. Men också för Gösta som är trött och less på att, på äldre dar, plötsligt knappt ha något att säga till om. Men först vill jag säga. Det är så härligt. Att få stå här i Almedalen och få hålla mitt första almedalstal. Under min tionde almedalsvecka. Det är också härligt att få njuta av och tillbringa den gröna svenska sommaren på Gotland och i Visby. Denna vecka är unik. Almedalen står för något som faktiskt är ännu större än alla vi som samlats här. Det är en myllrande mötesplats. För demokratin. För mångfalden. Och för nya idéer. En mötesplats som vi som lever i Sverige tycker är alldeles självklar. Men den är inte given för alla. För alltför många människor är öppna, demokratiska, fria mötesplatser långt ifrån en självklarhet. Strävan efter en hållbar framtid. Den börjar i det mest basala. Oavsett geografi. Vi har alla, oavsett vart vi bor i världen, rätt till ett liv med respekt för din och min okränkbara frihet. Övergrepp på oskyldiga människor berör mig på djupet. Det gör mig arg. Förtvivlad. Ilsk. Min generation, vi som är uppvuxna de senaste

tre-tio åren. Vi har haft förmånen att få växa upp i en allt friare värld. Ju äldre jag har blivit. Desto friare har världen runtom kring oss blivit. Slutet på det kalla kriget med murens fall. Frigörelsen i Baltikum. Förvandlingen av Sovjetblocket till flera, självständiga stater. Mitt starka engagemang för mänskliga fri- och rättigheter förde mig som 19-åring, 2002, som Dag Hammarskjöld-stipendiat till FN-högkvarteret i New York. Där fick jag fördjupa mig i internationella freds- och miljöfrågor. Utvecklingen mot demokrati och frihet har nått alltfler länder. Men utvecklingen har inte varit självgående eller utan offer. En friare värld är möjlig. Men den skapas inte av sig själv. Vi blir ständigt påmind om avsaknaden av mänskliga rättigheter och demokrati i Syrien. Vi får dagligen, timme för timme, rapporter om hur despoten Bashar al-Assad och hans armé dödar civila urskillningslöst. De internationella människorättsorganisationerna, Amnesty och Human Rights Watch rapporterar. De vittnar om hur människor desperat flyr från sitt hemland. Hals över huvud. Under en störtkur av kulor. Sedan i mitten av juni har våldet eskalerat ytterligare. Trots att FN ordnar konferenser, skickar sändebud, inhämtar rapporter, för dialog räcker det inte. Det räcker inte om våldet fortsätter. Och vi står vid sidan om. Handfallna. Och låter Ryssland och Kina blockera handling. Allt medan dödandet av civila fortgår. Jag och Centerpartiet är starka FN-vänner. Vi tror på en global, samlad aktör för hållbar fred och utveckling. Då krävs också modigt agerande. I rätt tid. Vi kan inte tillåta att enskilda stormakter blockerar FN:s agerande medan ett ohyggligt blodbad pågår. Nu måste FN ta sig samman och visa sin förmåga. För alla de barn som flyr från sina hem till okända platser – och för alla de barn som ofattbart och tragiskt förlorar sina föräldrar. Dödandet av oskyldiga människor måste få ett slut!

En långsiktig hållbar politik börjar i respekten för människan oavsett om Maria bor i Syrien eller i Sverige. Det krävs vision, tydlighet, respekt och mod. Det krävs förnyelse och reformer, oavsett om det handlar om hållbar fred eller en hållbar arbetslinje. Jag har nu haft det stora förtroendet att vara partiledare för Centerpartiet i 9 månader och 13 dagar. Det är ett riktigt spännande och roligt uppdrag. Men också tufft. Jag var medveten om att jag tog mig an en stor utmaning. Att vi inte vänder årtionden av låga opinionssiffror på en natt, på ett utspel, eller ens på ett år. Att det tar tid. Och att det är först när vi lagt en stabil grund som vi kan börja bygga framgången. Den framgång som Sverige behöver.

Under min första tid som partiledare har jag lärt mig så mycket. Sett vanmakten hos arbetslösa och långtidssjukskrivna. Förstått hur oändligt avståndet kan

upplevas till makthavare i Stockholm. Fått känna av motståndet mot nödvändiga förändringar. Men också sett engagemanget, drivet och idériakedomen hos människor på min Framtidsresa runt om i Sverige. Jag följer en lång tradition inom centerpartiet av att arbeta långsiktigt. Vi kommer aldrig att börja slarva, gena i kurvorna. Lova mer åt alla. Populistiska utspel om att utlova mycket mer av skattebetalarnas pengar. Det får andra ägna sig åt. Vi behöver ha en agenda som sträcker sig efter nästa kvartalsrapport eller opinionsundersökning. För – handen på hjärtat – är det inte just bristen på långsiktighet som är roten till många av våra problem? Titta på finanskrisen och skuldskrisen i Europa. Är det inte alltför kortsiktigt tänkande både hos storbanker och politiker som banat väg för de kriser som nu skakar om inte bara Grekland, Spanien och andra medelhavsländer? Utan hela Europa? Titta på klimatutmaningen. Är det hållbart att världens ledare gång på gång tar alldeles för små steg framåt vid de stora mötena? Är det inte bristen på idéer för att långsiktigt finansiera viktiga järnvägsprojekt som är problemet? Är det inte årtionden av kortsiktig energipolitik som ställt till stora problem? Se på arbetslösheten. Varför ska Sverige ha en flerdubbelt högre arbetslöshet bland unga än Tyskland? Är det inte en stelbent arbetsmarknad som stänger ute vår framtid, de unga, som är problemet? Många politiker i världen, Europa och Sverige har alltför länge varit kortsiktighetens fångar. Nu är det dags att ändra på det. Låt oss lämna kvartalspolitiken bakom oss!

När jag steg in på Rosenbad första gången för knappt tio månader sedan. Som nyvald partiledare och nyutnämnd näringsminister. Så var det många och blandade känslor som mötte mig. Trygghet. Sammanhållning. Framgång. Ansvar. Men jag saknade något. Från början kunde jag inte ta på det. Men efter ett tag förstod jag. Det saknades reformtempo. Reformiver. På många sätt kan jag förstå det. Alliansregeringen har lotsat Sverige genom en historiskt svår global kris. Där andra länder brottats med skuldberg, höjer skatter och skär ned i välfärden har Sverige balans i statsfinanserna. Det finanspolitiska ramverk som Centerpartiet var med och tog fram under slutet på 1990-talet har förvaltats väl av Alliansen. Det finns så många exempel på att Sverige har blivit bättre sedan Alliansen fick förtroendet att styra Sverige. Många är de förändringar som vi gjort som gynnat jobben, företagandet, klimatet och välfärden. – Apoteksmonopolet är brutet och man kan nu till och med köpa nässprej och panodil på ICA. – Valfriheten i skolan och äldreomsorgen är större. Det är både fler apotek och vårdcentraler idag än för några år sedan. – Vi har infört RUT-avdrag som underlättat livspusslet inte minst för många kvinnor i karriären. –

Vi har sett till att minska de regionala klyftorna genom resurser till infrastruktur och grundläggande service på landsbygden. – Vi har byggt ut bredbandet, som betyder mycket liksom sänkt skatterna – såväl för enskilda människor som på fastigheter och för företagare. – Vi har ökat vår tillväxt samtidigt som vi minskat våra koldioxidutsläpp och vi ser en rekordutbyggnad av grön och förnybar energi i hela landet. Men det gemensamma projektet har tappat fart. Projektets glöd har falnat. Samtidigt som det finns ett antal stora utmaningar som återstår. Låt mig ta fem viktiga exempel. 1. Utanförskapet. En av Alliansens viktigaste uppdrag har varit, och är, att kraftigt minska utanförskapet och att fler ska komma i arbete. Till en del av har detta lyckats. Men fortfarande är ca 856 000 människor utanför arbetsmarknaden. Unga. Utlandsfödda. Människor med funktionsnedsättning. 2. Konkurrenskraften. Skattetrycket har minskat med alliansens politik. Det har blivit enklare och billigare att driva företag. Men fortfarande har vi ett internationellt sett rekordhögt skattetryck på arbete. Vi måste förbättra förutsättningarna för näringslivet för att säkra hållbara jobb för framtiden. 3. Valfärden. Många människor har idag ökat inflytande över vilken läkare eller hemtjänstutförare de vill anlita. Men självbestämmandet över vardagen är fortfarande alltför lågt för många av de som mest behöver välfärdens tjänster – äldre multisjuka, hemlösa, funktionsnedsatta. 4. Klimatet. Alliansen har utformat en klimatpolitik av världsklass – som tar itu med problemen här hemma samtidigt som vi påverkar internationellt. Men enormt mycket arbete återstår för att vi ska klara klimatutmaningarna. Det gäller inte minst för att nå målet om en fordonspark oberoende av fossila bränslen fram till år 2030. Om 18 år. 5. Landsbygden. Bredband, infrastruktur och ökad service betyder mycket för att det ska vara möjligt att bo och verka i hela landet. Men fortfarande fortsätter många landsbygdskommuner att avfolkas. Bensinmackar och affärer läggs ned. Ännu starkare insatser behövs för att ge hela Sverige möjligheter att leva. Detta är fem exempel på utmaningar vi har framför oss. Fem exempel på att det krävs ny glöd i alliansprojektet. Vänner – det är dags att ta nästa steg. Det är dags för Alliansen 2.0!

Brist på kvalificerad arbetskraft, ökad global konkurrens och ökad innovationstakt, demografin, försörjningsbördan. Låt mig ge en bild av den globala konkurrens som ger förutsättningar för företagande, jobb och välfärd i framtiden. Våra svenska företag, våra svenska exportsuccéer, har till stor del byggt vårt svenska välstånd. De möter en stenhård och alltmer hårdnande konkurrens från företag i alla tillväxtländer. Den globala innovationstakten stannar inte av. Står vi still så blir vi förbisprungna. Jag hade nyligen förmånen

att besöka Kina och Sydkorea. Två länder med årlig BNP-tillväxt på närmare tvåsiffriga tal. Jag besökte Kinas största forskningspark. Den etablerades 1988 som landets första, med Silicon Valley som förebild. Den ligger nära 68 universitet, inklusive två av de främsta i Kina. Idag är den en av 88 nationella forskningsparker. Över 10 000 företag finns där idag. Flera av dessa är forskningsenheter för internationella företag som Motorola, IBM, Sony, Intel och Ericsson. De rustar. De utmanar. Här kan inte Sverige bara titta på. Dessutom. Har vi en åldrande befolkning och hög arbetslöshet i utsatta grupper. Den demografiska utmaningen är en av västvärldens tuffaste utmaningar. Alltför många – unga, lågutbildade, utrikesfödda och personer med funktionsnedsättning – har stora svårigheter att få fotfäste på arbetsmarknaden. Alltför många får inte vara med och bidra till det svenska välfärdsbygget. Framtidsbygget. Kommer inte in i jobbtryggheten. Arbetsgemenskapen. Frågan om jobb, företagande och innovation får inte kondenseras till statistik och system. Är det något jag blir riktigt frustrerad på. Arg över. Provocerad av. Det är när enskilda människor enbart blir siffror i statistiktabeln. När vi inte möter dem. Lyssnar på dem. När vi kan statistiken som vår egen bibel. När vi försvarar byråkrati och regelverk. Och inte enskilda människors elände och ibland misär. Denna ödmjukhet, denna inkänning, denna värme vill Centerpartiet vara en garant för! Centerpartiet tog initiativ till att bilda Alliansen år 2004. Vi har regerat tillsammans med de andra allianspartierna sedan maktskiftet 2006. Ändå ifrågasätts med jämna mellanrum om Alliansen kommer att bestå eller inte. Låt mig därför ge tre tydliga besked här idag i Almedalen. 1. Vi i Centerpartiet avser att gå till val 2014 tillsammans med övriga allianspartier och söka mandat för en tredje mandatperiod. 2. Alliansen måste mer ödmjukt ta sig an de samhällsproblem vi hittills inte lyckats lösa. 3. Det behövs en ny alliansgeneration som ger ny energi åt alliansprojektet – Alliansen 2.0! Jag vill hitta tillbaka till den pionjäranda och den uppdämda förändringsvilja vi kände vid maktskiftet 2006. Den reformiver som genomsyrade våra ansträngningar. De drömmar som de dåvarande partiledarna enades om ett par år före valet 2006 hemma hos Maud i Högfors. Vad innebär då detta rent konkret? – Det behövs en ny ambitiös reformagenda inför valet 2014. Det krävs en prestigelös analys och frimodiga förslag för de fem områden jag har angivit. Minskat utanförskap. Ökad konkurrenskraft. Mer självbestämmande i välfärden. Nya klimatåtgärder. Möjligheter att leva i hela landet. – Det finns många människor som delar Alliansens värderingar men som inte har hittat sin plats i något av de fyra allianspartierna. Vi behöver finna former för att unga alliansvänner, studerande, entreprenörer, folkrörelseaktivister och många andra ska kunna

vara med och bidra i en ny alliansgeneration. – En förnyad allians, byggd på de sunda grundvärderingarna behöver inte räddas överenskommelser med fler partier över blockgränsen i viktiga framtidsfrågor. För kom ihåg! Det var i kölvattnet efter den svenska finanskrisen på 90-talet som politiker i nästan alla partier orkade lyfta sig själva i håret, ställa sig över det dagspolitiska käbblet och ingå viktiga blocköverskridande reformer. Skattereformen. Pensionsreformen. Det finanspolitiska ramverket. Reformer som stärkte de ekonomisk-politiska förutsättningarna och bidrog till det gyllene läge vi nu har. Ett gyllene läge att vässa förutsättningarna för en stark framtida hållbar tillväxt. Ett Alliansen 2.0, en uppgraderad och uppfräschad version av det som under lång tid har varit det trygga och stabila valet i svensk politik. Det är dags – mina vänner – att trycka på refresh! Smälningen Ingvar Kamprad har en fantastisk devis, som speglar hans drivkraft som entreprenör. Vi har ytterligare en sak gemensam. Folk älskar att snacka om vår ålder. Men på olika sätt.

Kamprad brukar säga: ”Det finns så mycket ogjort här i världen”, som svar på journalisternas ständiga frågor om hans ålder. Om han inte ska lägga av snart. Och bli pensionär på riktigt. Det är en bra drivkraft: ”Det finns så mycket ogjort här i världen”. Det är ett bra rättesnöre och en bra utgångspunkt för Alliansen 2.0. När Centerpartiet kommer med egna nya förslag är det för att vi vill utveckla Sverige genom Alliansen. Varje framgångsrikt samarbetsprojekt kräver idérika, drivande och ansvarstagande samarbetspartners. Det är en nödvändig förutsättning för ett dynamiskt samarbete under ständig förändring. När Centerpartiet förespråkar mer samverkan med miljöpartiet i riksdagen om migrationspolitik – som vi såg resultatet av förra veckan med vård och skola för papperslösa och gömda. Eller finansieringen av infrastruktur och arbetsmarknad är det för att vi vill göra regeringsförklaringens ambitioner till verklighet. Det är genom bra överenskommelser och majoriteter vi stegvis bygger förbättring. För Centerpartiet är det alltid resultatet som räknas. Låt oss åstadkomma fler resultat för ett hållbart Sverige redan under denna mandatperiod!

Alliansens huvudnummer är arbetslinjen. Den måste dock förändras och utvecklas. Den behöver bli en hållbar arbetslinje. Som inkluderar. Som håller måttet. Och som inte håller människor utanför. En hållbar arbetslinje kan bara Alliansen skapa. Att tro att politiska vänstersvingar eller socialdemokratisk icke-politik skulle hjälpa. Det är att ha för låga ambitioner. Det skulle bara förvärra problemen och riskera att kraftigt öka utanförskapet. Därför är en hållbar

arbetslinje den viktigaste anledningen till en förnyad Allians. Inte för vår skull. Utan för alla de som fortfarande står utanför. I kylan. Knackar på dörren in. Dessa måste Alliansen se. Här har Centerpartiet konkreta reformförslag som gör att fler människor får ett jobb. En lön. En varm gemenskap. Sverige har inte råd att slösa bort talanger, erfarenhet och möjligheter. Därför blir jag så frustrerad när jag ser de människor som idag inte får chansen att jobba. Grundbulten i ekonomisk politik. Det handlar om hur vi skapar jobben. Hur vi skapar förutsättningar för fler jobb i fler och växande företag. I Centerpartiet är vi öppna för och nyfikna på omvärlden. Vi har höjt blicken och spanat utanför Sveriges gränser. Tittat på de som lyckats bättre än vad vi har gjort. Försökt lära oss av de bästa. Och vi har lyssnat på expertisen. På Långtidsutredningen. På Finanspolitiska rådet. På OECD.

Vi tittat på Tyskland när det gäller ungdomsarbetslösheten och på den helhet av reformer som de genomfört, inte minst om introduktionslöner för arbetslösa ungdomar. Vi har också tittat på vårt danska grannland och deras flexicurity-modell. En modell som kombinerar både flexibiliteten i arbetsrätten med trygghet i omställningen. Även där, som i fallet Tyskland, var det socialdemokrater som vågade. Vi har tittat på Australien som har fått igång såväl matchning som rörligheten genom konkurrensutsättning av den statliga arbetsförmedlingen. Finland har också lärt oss mycket när det gäller barns rätt till en skola som lär för livet. Självklarheter som att alla som lämnar en 9-årig grundskola ska kunna räkna, skriva och läsa. Och vi har tittat på länder som Finland, Danmark, Tyskland, Österrike och Schweiz när det kommer till lärlingssystem. Dessa länder har något vi i Sverige saknar: nämligen en fungerande, framgångsrik och populär lärlingsutbildning. De som blir lärlingar har toppbetyg. Där ser företagarna de unga som en resurs och inte som en belastning eller energitjuv som kräver handledning och introduktion.

Tillsammans bygger vår internationella utblick och möten med människor runt om i landet en långsiktig reformagenda för fler jobb. En hållbar arbetslinje som vilar på fyra hörnstenar. 1. Stärkt närings- och innovationsklimat i hela landet 2. Flexicurity och jobbtrygghet 3. Smartare kompetenspolitik 4. Effektivare matchning Jag tänker fortsätta att nyfiket och intresserat våga lyssna, se och lära av andra. Även när det är kontroversiella frågor. Kan Tyskland och Danmark – kan Sverige. Kan socialdemokrater i andra länder – så borde i vart fall inte socialdemokrater i Sverige peka finger åt varje förslag som läggs för fler jobb till fler människor. Det är dags för Stefan Löfven att lämna besked här i Almedalen:

Vad är det som är så fel med de arbetsmarknadsreformer som S i Tyskland och Danmark genomfört? Tänker du öppna dörren för att unga ska få arbete, Stefan Löfven?

Ingen behöver försöka övertyga mig om att Sverige behöver ett sprudlande näringslivsklimat. Men frågan är vem som bäst förstår vad näringslivet vill ha. Vill näringslivet verkligen ha höjda skatter med över 20 miljarder om socialdemokraterna får bestämma? Och om vänsterkamraterna får vara med i budgivningen blir skattesmällen än högre. Vill företagarna verkligen det? Jag tror att Stefan Löfven och socialdemokraterna måste bestämma sig. Leder höjda skatter till fler jobb och fler och växande företag? Eller kan det vara så att höjda skatter och ökade pålagor tvärtom leder till färre jobb och till att fler drar sig för att starta företag och anställa fler? Och till ungdomarna. Och den springande punkten. Mod och förändringsvilja. För den fråga som inställer sig, för oss som är beredda att använda alla verktyg i verktygslådan för fler jobb till unga: Vågar Stefan Löfven vara lika modig som partiledare, som han var som fackordförande? Orkar Stefan Löfven göra med sitt parti, det han orkade göra med IF Metall, när det gällde ungdomsavtalen? Fler och fler fackförbund instämmer nu i de förslag om bland annat introduktionslöner vi från Centerpartiet länge fört fram. Alla de som idag står utanför arbetsmarknaden väntar på besked. Alltför många unga, alltför många som är födda utomlands. Alltför många med funktionsnedsättning. De står utanför idag. De knackar på. De vill också komma in i jobbtryggheten, arbetsgemenskapen. De vill också ha ett jobb att gå till, en lön på kontot. Hör Socialdemokraterna alla dem? Jag hör dem. Jag ser dem. Och Sverige behöver dem. Då krävs det mod att också våga göra nytt. Vi vågar tänka nytt! Frågan är – vad vågar Socialdemokraterna?

Det är så här Sverige ser ut. Utmaningarna finns här. De finns mitt framför näsan på oss. För den som orkar och vågar se. 2014 är det 10 år sedan Alliansen bildades. Tio år är en lång tid. Det är hög tid för Alliansen att ta nästa steg. Att gemensamt våga utarbeta en djärv reformagenda för att möta de utmaningar som finns framför oss. Att ingjuta mer ödmjukhet, nyfikenhet och energi i samarbetet. Att under devisen ”alla ska bidra, alla ska vinna” åter skapa nya idéer och nya förslag. Våga vara självkritiska. Rätta till de brister vi ser. För Sverige behöver Alliansen. Sverige behöver en politik som på punkt efter punkt är mer långsiktig. Som vågar ta sig an de svåra frågorna. Som vågar ifrågasätta. Som vågar ompröva. En politisk kraft som lyfter blicken när andra stirrar på kronor och ören. Som vågar utmana – sig själva men också andra. För det är precis det

som Maria, Niklas, Gösta och Talek förväntar sig. Jag vill att Centerpartiet ska utvecklas som ett hållbart val. Som tar sig an utanförskapet, välfärdsutmaningarna, miljö-och klimatproblemen och den pågående urbaniseringen. Som lyssnar, omprövar, föreslår. Men som också genomför. Förändrar. Och gör skillnad. Det är detta som Centerpartiet nu målmedvetet kommer att arbeta för. En hållbar politik. De unga behöver det. De gamla behöver det. Landsbygden behöver det. Städerna behöver det. Framtiden behöver mer av långsiktighet och hållbara lösningar. Låt oss skapa detta tillsammans!

Med det vill jag tacka för ordet och önska er alla en riktigt skön sommar!

Taggar

2010-tal, 2012, Almedalen, Centerpartiet, Kvinna, Politiska tal

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/annie-loof-almedalstal-2012>